

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	6 „
Külföldre egy évre	8 „ — „

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SOMLYÓN:

Móricz Gyula szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetmények, nyilttéri cikkek, stb. a kiadóhivatalokban fogadtatnak el.

Középtanoda Háromszéken.

Az eszme Háromszéken el van hintve. Mi lesz az eredménye, nem tudjuk, mert nem láthatunk a jövőbe. A „Székely Nemzet“ című lapban olvastunk egy cikket ezen eszmét illetőleg és vártuk, jö-e folytatása. De nem jött még. Vártuk, jö-e válasz avagy megjegyzés, de az sem jött. Mivel az ügy megérdemli a vitát fontosságánál fogva, mivel Háromszéken Kézdi-Vásárhely is létezik: nem lesz fölösleges egyet-mást a „Székely Nemzet“ írójának elmondani megjegyzés gyanánt.

Mindenekelőtt az illető cikkíró véleményünk szerint a conclusióban nagy hibát követett el, azt a kérdést vetve fel, hogy ha lesz középtanoda, hol állítsák az fel: Háromszéken, avagy Brassóban?

Különös egy kérdés! Ha Háromszéknek kell a középtanoda, akkor Brassóba áthelyezni azt nem lehet. Van már ott magyar gymnasium, német gymnasium, a harmadik csak nem lehet ott, hanem vagy Kézdi-Vásárhelyt vagy Seps-Szentgyörgyön.

Érzi ezt maga a cikkíró is és ugyesen oda veti eme kérdést: mily szerepe legyen a Mikó-tanodának?

Mi is azt kérdezhetjük: mily szerepe legyen a kézdívásárhelyi román. kath. algymnasiumnak? Mivel a cikkíró véleménynyilvánításra szólít fel mindenkit, jogunkban áll a kikért vélemény szabadon nyilvánítani.

Ezt ohajtjuk tenni szintén csak megbeszélés, megfontolás céljából.

Talán merész, talán elbizakodott a vélemény, az ohaj, de nem lehetetlen.

Mi azt véljük, Háromszéknek két középiskolája is lehetne. Az egyik Seps-Szentgyörgyön, a másik pedig itt Kézdi-Vásárhelyt.

Mikor Jókai legközelebb Tanárky Gedeon kíséretében Seps-Szentgyörgyön járt, a megye főispánja méltóságos Potsa József ur a kézdívásárhelyi küldöttség előtt említette, hogy Kézdi-Vásárhelyre középtanodát akarna a kormány állítani.

A kételkedés mosolya vonult végig az ajkakon. De mi úgy véljük, Potsa főispán ur már akkor valamit hallott a dologról, talán éppen Tanárkytól.

El lehet tehát fogadni, hogy a kormány hajlandó Háromszéken egy középiskolát állítani. A középiskola 8 osztályból áll. A tanárok fizetését a kormány adja, épületet is az épít, tehát a haza adózó polgárainak pénzéből itt, a hon-szeretet classikus földjén, a művelődés, a haladás egy templomot nyerne.

De Kézdi-Vásárhelyt már van az erdélyi status által fenntartott 4 osztályú gymnasium, Seps-Szentgyörgyön is van a 4 osztályú Mikó-tanoda. Nem lenne-e jobb, ha a kormány a 8 osztályból 4-et adna felszereléssel együtt a kantai gymnasiumhoz, 4-et pedig a Mikó-tanodához? A költség egy, az eredmény azonban háládatosabb és gyümölcsözőbb.

Felemlitem az okokat is, melyek e

véleményt ajánlják. Ante omnia, mivel schola est atrium ecclesiae, tegyen a kormány eleget a két domináló vallásfelekezetnek Háromszéken. Járhat ide is, oda is, mint járt eddig is, kath. és református együtt, de a jelleg így is, úgy is lehet különböző. A Kantából is jeles és kitűnő növendékek kerültek ki ref. valásuk daczára; tanu erre Enyed és Kolozsvár. De viszont a Mikó-tanoda is sok jeles kath. tanulóval dicsekedhetik.

A körülmények itt az okok, a melyek e véleményét még inkább ajánlják.

K.-Vásárhely és Seps-Szentgyörgy kicsiben Athén és Spárta szerepét ohajtaná játszani, ha lehetne. Bizonyos körök mindent csak Seps-Szentgyörgyre helyeznének el, ha lehetne. Oda katonaságot, oda törvényszéket, oda megyei központot, oda gymnasiumot kíván egy csoport ur ember.

Hát Kézdi-Vásárhely már semmi? Dehogyan semmi. A város is körülbelül van oly egészséges, oly tiszta, oly csinos, ha nem különb, mint S.-Szentgyörgy. A multkor láttuk és azért mondjuk.

A vidék itt is, ott is nagy. De K.-Vásárhely élénkebb; adózó polgárai többet hoznak és adnak az államháztartás pénztárába, mint a sepsiszentgyörgyiek; méltó és illő tehát, hogy ő is nyerjen valamit áldozatáért.

A kézdívásárhelyi algymnasium mellett van egy — a szerzet tulajdonát képező — csizmadia-szék, a hol régi időben árusok voltak, most azonban tře-

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos garmond sorért vagy annak térfogatáért 4 kr., s minden egyszeri közlés után 30 kr. bérletdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő hirdetményt a kiadóhivatal árkedvezményben részesít.

A „Nyilttér“ rovatban közlendő cikkek soronkint 10 kr. díjért közöltnék.

sen áll, egy néhány deszka van benne. Oda építeni lehet. De a Mikó-tanoda is főgymnasiummá alakítható át. Már az építési költségek sem lennének tehát oly nagyok. A tanárok egy részét, még pedig felét, Kézdi-Vásárhelyre kinevezné a püspök, a másik felét a közoktatási miniszterium; a Mikó-tanodánál hasonlóképen a tanárok felét kinevezné a kormány, a szám másik felével pedig rendelkezik a mostani hatóság.

Tudomásunk szerint a Mikó-tanodából is, a kantai gymnasiumból is képzett növendékek mennek a főgymnasiumokba és ott megállják jelesen a helyüket. Az „Értésítő“-k ezt bizonyítják. A Kolozsvári, a marosvásárhelyi, a gy.-fehérvári, a somlyói gymnasiumok tudják, hogy a háromszéki diák, ha kitűnő volt, az is maradt, ha jeles, hát jeles, ha elsőrendű, olyan, vagy gyakran jeles rendű a főgymnasiumban is. Kivétel van ugyan, ha némely növendék elhanyagolja magát, de ez ide nem vehető érv gyanánt. Jele ez annak, hogy kötelességeinek megfelel mindkét tanintézet testülete és igazgatósága.

A gymnasium Kézdi-Vásárhelyt is, a Mikó-tanoda Seps-Szentgyörgyön hasonlóképen rendelkezik ásvány-gyűjteménnyel, természettani, vegytani szerekekkel, növény- és állattani ábrákkal, térképekkel. Ime, itt is már készletre talál, melyet csak bővíteni kell.

Azután meg a főgymnasium rövid idő alatt azzá lesz. Az építkezések befe-

A „Székelyföld“ tárczája.

A kettős csillagok.

(V-ik séta a világok kertjében).

(Folytatás.)

A kettős csillagok a látszólagos nagy közelség miatt egymást csaknem érintik, azért csupán távcsővel különíthetők el. Optikai (azaz látszólagos) és physikai (természeti) párokra osztatnak. Az előbbiek egymással semmi természeti összeköttetésben nem állnak, és így önálló rendszert nem is képeznek, mint az utóbbiak. Ezeket Herschel, a látszólagos szög-távolsághoz képest, négy osztályba sorozta:

- 1-ső osztály 1"-tól 4"-ig,
- 2-ik „ 4"-tól 8"-ig,
- 3-ik „ 8"-tól 16"-ig,
- 4-ik „ 16"-tól 32"-ig.

Struve ugyanezekből nyolcz osztályt csinált.

Ez azonban nem jelenti azt, mintha 32"-nél nagyobb távolságban többé kettős csillagok nem találhatnának, mert például a Lant a) jegyű csillagának kísérője 43" távolban van; sem azt, mintha 1"-nél kisebb hézagok el nem fordulnának, mert tényleg léteznek 0.6", 0.5", 0.4" és 0.3"-nyi tetsző szögtávolságok is.

Nehéz meghatározni a határt, melyen belül a pusztá szem két közel álló tárgyat az égen egymástól elválasztani nem képes. Ha az egyik csillag feltűnően világos, úgy a gyengébb nehezebben ismerhető fel, mint ha mindketten egyenlő nagyságúak. Jupiter holdjai elég világosak volnának a szabad szemmel való felismerhetőségre, ha az erős fényű főcsillag mellettük nem állana; de így, ámbár a harmadik hold 6, és a negyedik 10 percnyi ivláltközt érhet el, ezen kísérők mégis a régiók előtt ismeretlenek maradtak.

Tapasztalat szerint egy 5 percnyi (tehát 300 másodpercnyi) szög az égen erős szem által megkülönböztethető. Ennélfogva ha tudni akarjuk, hogy egy 20-szor, százszor, háromszázszor vagy ezerszer nagyító látesővel minő távolságu csillagokat választhatunk el, csak a 300"-et kell ezen számokkal elosztanunk, s azonnal előttünk áll a látköz nagysága. Például 20-szoros nagyítással 15", 100-szorossal 3", 300-szorossal 1" és 1000-szeres nagyítással 0.3" távolban levő csillagok különíthetők el.

Az eddig fölfedezett kettős csillagok száma mintegy 5000-re megy, s ezek közül 27-nek pályaelemei is meghatározvák; ismerjük mindeniknek körfutási idejét, fél-nagy tengelyét, excentricitását, periastrumát (ugyanaz, mi a földre nézve a perihelium,

vagy napközeli) sat. A 27 körfutási idő közül a legkisebb 25.7, a legnagyobb 1578.3 év.

És ez elég annak bebizonyítására, miszerint a kettős csillagok is ugyanazon általános törvényhez alkalmazkodnak, mely bolygórendszerünket kormányozza, s hogy ekként a nehézkedési erő az egész világ-mindenség felett uralkodik. Ezenkívül egy-néhánynak tömege, azaz súlya is meg van határozva, most már helyesebb fogalommal birunk az állócsillagok nagyságáról is. Nem hisszük el többé az olyan badarságokat, melynek még a 40 év előtt megjelent könyvekben is olvashatók, hogy például Sirius tíz milliószor nagyobb a mi napunknál; s még azt sem, mit dr. Zimmermann 1866-ban megjelent, „Der Erdball“ című művében mond, hogy a kettős csillagok a napnál sok ezerszer nagyobbak; mert mint ma tudva van, az állócsillagok hol kisebbek, hol nagyobbak ugyan a napnál, de általában egyforma nagyságúak, a különbségek nem olyan rendkívül nagyok. Így például a) Centauri csak 1/2 naptomeget nyom, a 61. számú csillag a Hattyuban szintén ennyit; Cygni 61. szám, 1/3 naptomeget; ellenben p) Ophiuchi 2 1/2, Sirius kísérője 6 1/2 és Sirius maga 13 1/2 naptomeggel egyenlő.

Ugyanez áll az állócsillagok mozgási sebességéről; átlag véve ez sem nagyobb a

mi naprendszerünk bolygóéinál. Dr. Zimmermann nevezett művében azt mondja ugyan, hogy a g) jegyű csillag a Szűzben tízezerszer nagyobb sebességgel halad, mint a földünk, azaz 41000 mf-det 1 mp. alatt, vagy annyit mint a fénysugár; de ő ezt, úgy látszik, Doppler bécsi tanárnak a csillagszinek elméletéről 1842-ben megjelent értekezéséből meríti, mit egyetlen gyakorlati csillagász sem fogadott el.

A hármas és négyes csillagok csekélyebb számban fordulnak elő, mint a kettősök. Struve lajstromában csupán 52 hármas csillag van megnevezve. Oly csoportok, melyek négy-nél több csillagból állanak, többes csillagoknak neveztetnek. Struve az Orionban egy tizenhatos rendszert is felismert.

Nevezetes az állócsillagoknál egyáltalán egy jelenség az, t. i. hogy egy jelentékeny rész közülök hatályosan színezett fényben tündöklő; ez több esetben szabad szemmel is észrevehető. A fényesebb csillagok közül például Arcturus, Beteigeuze, Aldebaran veres színben, Capella sárgásban tünnek elő, míg mások legnagyobb részben fehérnek látszanak. Így van ez a bolygók nál is. Mars veressége mindenki előtt ismeretes, és saját földünknek a bolygók távolságától szintén veres színben kell mutatkoznia,

jezése után 5 év alatt kész a főgymnasium mindkét helyen.

A két közép-tanoda népes lesz. Háromszék-megyéje 120,000 lakója két főgymnasiumot növendékekkel ellátni képes. Itt a legszegényebb vidéki ember is behozhatja a fiát; de S. Szentgyörgyre levinni bajos a gyermeket, élelmezni pedig úgy, mint itt élelmezik, épen lehetetlen. Mert a székely gyermek többnyire a szülői háztól nyeri az élelmezést csütörtökönként. Ide behozzák, de oda levinni nem lehet. Pedig a szegény nem lehet elzárva a tanulástól, mert: „Szent a kunyhók küszöbe”, mondta Petőfi, és „Az ég” legnagyobbjait gyakran „ide küldi be.”

A római kath. gymnasium mellett van finóvalde is; számos gyermek nyer itt ingyen ellátást; ez megmarad és ez is nagy segítség a szegény néposztályra nézve.

A gymnasium most is 90—100 növendéket oktat; ha azok el nem távoznak, a főgymnasium népesebb lesz, mint a brassói. Seps-Szentgyörgyön a Mikó-tanoda hasonlóképpen népes, és népes lesz a közép-tanoda is. Szepes, Gömör hasonló nagy megyék és ott nem két, hanem három főgymnasium és algymnasium van. Brassó már fel volt említve.

Ime, röviden ezek az okok, a melyek azt követelik, hogy legyen két közép-tanoda Háromszéken, ha lehet. Az erdélyi status egyesüljön a kormány-nal. Concordia parvae res crescunt, discordia maxime dilabuntur.

Hábor.

Zabolától Berlinig.

(Csekme Ferencz ref. papjelölt uti naplója).

IV.

(Sötét világ. Egy nap Prágában. Radetzky monumentuma. A tanácsház órája. Csehül járás. A Moldau és Elbe partján. A cseh Schweiz. Rég nem hallott magyar szó. A szász Schweiz.)

Alig ismerkedtünk meg Pesttel, ott kellett hagyni. Meg se pihenhetünk a sok bécsi sétifikálás után, további utra keltünk. Bécsből való elindulásunkkor sötét éjjel nehezedett a földre. Fokozta a sötétséget az esőtől terhes fellegek gomolygó tömege.

Sötét homály borult lelkemre is. Ismeretlen világ nyomorúságai várnak. Idegen arczok hidegen mosolyganak reánk. A bécs-

mis-litz-brünn-brüsa-pardulitz-broodi vonalon értünk a csehek fővárosába: Prágába.

A vastag sötétség, mely alatt Bécsből elindultunk, nem tartott sokáig. Hold isten-asszonyunk könyörült homályos és sötét utunkon s lassanként kezdett halvány fénye átderengeni a fellegtakarón s némileg látni engedte Csehország földjét, s lassanként a fellegek is engedve konok makacsságukból, engedték az éj királynőjét teljes pompájában fényleni.

Mire Prágába értünk, a nap vette át a világosság uralmát s Prága sötét falai között teljes világosságot hintett el.

Egy napot szántunk a város megtekintésére s így siotnunk kellett, mielőtt megérkeztünk, utnak indulni.

Neki vágunk az ismeretlen városnak. „Járatlan utakon ki jársz”, „ki vagy te idegen?” kérdezhetné volna tőlünk is akárki. Csakhogy Vörösmarty nyelvén aligha lett volna ember, a ki megkérdézne.

Mentünk, mentünk, hetedhét utcán is tulmentünk, míg az „Ostrahava ulice”-be értünk a szép Károly-hídon át.

A „Radetzky-tér”-en megbámultuk a Radetzky monumentumát. A monumentum egyik oldalára írva van: „Dem Feldmarschal Josef Grafen Radetzky von Radetz, dem Führer der tapferen Armee in Italien 1848—1849. Durch dem Kunstvereine für Böhmen im Jahre 1858.” A másik oldalára babérlevelek közé: „1848. Santa Lucia 6. Mai”; „1848. Vizenza 10. Juni.”

Mintán a várban és a város felső részén megjártunk magunkat s láttuk, hogy vezető nélkül nem sokra megyünk, vezetőt fogadtunk.

— Mit fizessünk, öcsém, hogy az egész város összes nevezetességeihez elhordozz?

— Negyven krajczárt.

— Jó, menjünk.

A félvárost átmertük s még nem mutatott semmit.

— Itt van mindjárt.

— Miket látunk?

— Csak egyet, hanem az megéri az egészet.

— Csak siessünk!

A hunczut ficzó csak ballagott, ballagott. Egyszer csak megáll s nekünk is megállást parancsol. Egy épületre mutatott, hogy nézzük.

— De hát mi ez?

— A tanácsház.

— Hisz ezt láttuk.

— Csak türelem.

Alig mondja ki az utolsó szót, mikor a tanácsház órája ütni kezd. Figyelemre intett. Hát csak látjuk, hogy minden ütésre az órának kiáll egy szent apostol szépen meghajtja magát. Az óráütés és apostol-elvonulás

végeztével megszólal egy kakas s nagyot kukorékol.

— Hát ez az a nagyszerű?

— A legnevezetesebb az egész városban.

— Van még valami mutatni valód?

— Több nincs az egész városban.

— Mit fizetünk?

— Négy piculát.

— Kapsz kettőt, barátom.

Igy tréfálta meg a cseh ficzó az ő nevezetességeivel. Tovább állott s bizonyosan lukulusi lakomát csapott az „apostolok árán”.

Mi meg róttuk tovább utunkat. Egy néhány szép utja és tere igen megtetszett: Mezimbrská ulice, Havlickova trida, Balbimova ulice, Brandlova ulice, Károlovó má-mesti.

A város egy része teljesen régi, de régi épületekből áll. Századok előtt épített épületek. Maga a Rudolf koronaörökös rezidenziája is valami kaszárnyaszerű épület, kikapva, mint a vén leányok szokták magukat kikapni. Egyik oldalán földszinten lehet oda jutni, másik oldalán hosszú sor grádics vezet a palota lábához.

A város másik része teljesen új vagy legalább is megújított épületekből áll, csaknem egyenletes nagyságban sorakozva egymás mellé.

Igen szép körűt a „Karlovo náměstí”.

Sajátságos és jellemző Prágában, hogy itt nem mint más városokban, hol rendesen ritkán és törpén kezdődnek a házak s lassanként sűrűsödnek és nagyobbnak, míg valamely részen a teljes sűrűséget és nagyságot érik el: itt egyenesen nagy és rendezett házsorok lepik meg az embert.

A város végén a répas kert közvetlen a négyemeletes ház mellett van. Mintha csak elvágta volna a várost egyszerre.

Prágában egy kissé csehül is jártunk. Ugy elvesztünk vala, mint csak veszni ellehet. Megkerültük potyára. Megjártuk mi az alsó végétől a felsőig, a legkisebb híd-től a legnagyobbig.

Azt mondja a kollegám: csodálkozik, hogy Rudolf miért szereti itt lakni; ha ő koronaörökös volna, a budai gyönyörű várpalotában laknék mulhatatlanul.

Nincs rossz izlése, mondatom.

Prágától fogva regényes helyeken vezetett utunk a Moldau mellett tovább. Az idő is kedvezni látszott, ha legalább eddig mindig éjjel utazva, Pesttől nem sok vidéket láthattunk: kártérítve legyünk.

Nem is mondhatjuk, hogy talán csalódtunk. Podhába, Kralup, Mühlhausen irányában vonatunk sebesen sikult tova. Kisebb hegyek, de leginkább termő völgyek és hal-mok képezik a cseh földet.

Theresienstadtál már elkezdődnek a szépséges cseh erdők benyuló bércei. Lo-

bositz, Auszigen át ér a vonat a határhoz: Bodenbachhoz.

Mintha csak a kedves Erdélyt látná az ember Csehország földjén. Hegy és völgy, s főképp hol a vonat a folyó partján toya ro-bog, nemesek magános erdő, a hol talán csak a gőzmasina visító füttye törné meg a cse- det s zavarná meg az erdő madarait náma magányukban, hanem mindenütt élet. Fal-vak és városok füstölgő gyárművekkel mindenütt. Élet és mozgalom mindenütt.

A gőzös a szárazon és a gőzhajó a fo-lyóban, a mint egymást kikerülik, füttytel üdvözlök egymást.

A határnál teljes élet. Két ország köz-lekedésének kapcsoló láncszeme ez. Mint a mikor két patak összefoly s egyiknek agya-gos színe lassan vegyül a másiknak zöldes színével s sokáig látszik még, a mint küz-de-nek egymással, hogy melyik nyelje el a má-sikat: úgy itt két ország két nácziója. Az osztrák konduktor a porosz masinistával kez-zet szorít s a német fináncz a poroszsal per te s tu.

Utlevelünket egy porosz fináncz vizs-gálta meg. Nagy titokban félre hívott s meg-sugta — magyarul, hogy ő nem nimet, hanem — lengyel.

— Jaj de pompás, bácsi! Az Isten áldja meg! Jöjjön, hogy öleljük meg!

Megszerettük. Azt is elmondta, hogy ő 35 év előtt járt Magyarhonban s ott ta-nult meg magyarul. Kedves jó ember; a ma-gyar szabadságért tette kockára életét. Fájt megválni tőle!

Új hazába, új világba értünk. Szaxo-niában, Poroszországban, voltunk. Oh, de szép világon jöttünk át! Utunk szebb volt a mennyország utjánál.

Ha a Kárpátokon nem növekedtem volna fel: e hegyeken szerettem volna — pásztorkodni. Valóságos Schweiz.

Mélyen az Elbe hajókat himbál, fen-nebb a szikla vasutól görnyed; a hegy ol-dalán örökzöld diszeleg, fenn a tetőn kőbás-tyákon sasok kóvályognak. Gyönyörű hely. Szebb annál, mint a képzelet megalkotni tudná.

Königstein híres erősség épen a vasut felett mered. Porosz katonák laknak benne. Meglepő természetes sziklavár, mesterségesen épített őrtornyaival.

Pirnáig tartanak a hegyek. Ott már a természeti szép helyet adott a mesterséges-cinált szépek. A természet szerepét emberek vették át s csináltak — erdőt gyümölcsfákból. Szebb gyümölcsfa-erdőket, mint itt és Csehországban, nem igen lehet látni.

Különbélék.

— Háromszéki képviselőválasztások. Nagy dolgokat, óriási harcokat vártunk s íme, min-

körülbelől olyanban, melyet az est- és haj-nalpir mutat. Ugy látszik, hogy az illető égi testet borító gőz- és lénykör különféle minősége határozza meg a színeket. A táv-cső, kiváltképen a tükrösteleskop, sokkal fo-kozatossá árnyalatait tünteti elő a veres, sárga, kék, zöld, bíbor és más rokon színek-nek, jelesen a kettős csillagoknál. Struve 596 kettős csillag-párnál színeik tekinteté-ben, a következő viszonyt találta:

a) egyenlő színűek:

Tündöklő fehér . . .	78 pár.
Fehér	217 „
Sárgás fehér	27 „
Sárgás	35 „
Sárga	11 „
Aranysárga	2 „
Zöld	5 „
Összesen	375 „

b) Különböző színűek:

Sárga és fehér . . .	30 pár.
Fehér és kék . . .	53 „
Különböző foku sárga .	13 „
„ „ kék	5 „
Sárga és kék	52 „
„ „ kékes	52 „
Zöld és kék	16 „
Összesen	221 „

Olyan kettős csillagot, hol mindenik kísérő kék színű, talált 173 párt:

Főcsillag fehér, kísérője kék, 53 pár	
„ sárgás, „ „ 52 „	
„ sárga, „ „ 52 „	
„ zöld, „ „ 16 „	

Különösen ismeretese a következő csillagpárok:

A csillagzat neve, a nagyobbik, a kisebbik	
Cassiopeja sárga bíborszínű	
Halok zöldes kék	
Andromeda narancs zöld	
Rák narancs kék	
Bootes gyenge narancs zöldes	
Korona fehér bíborszínű	
Herkules narancs smaragd-zöld	
Hattyu sárga zafírkék.	

Bizonyos csillagzatokban a csillagok határozott színben lépnek fel. például a Fi-asban a kékék, az Orionban a zöldek, Erida-nusban a sárgák, sat.

Néhány csillag észrevehetőleg meg-változtatta színét hosszú idő lefolyása alatt. Ezekhez számítja Secchi a Sírúst is. Seneca azt mondja róla, hogy nyil-ván veresebb Mársnál, mit Ptolomaeus is megerősít, a mennyiben Sírúst vereses-nek (subrufus) nevezi, — és most e csillag tudvalevőleg fehér. Ezen színváltoztatás okával a természetbuvárok még nincsenek tisztában.

Eldöntetlenül marad azon kérdés is: vajjon a kettős csillagok el vannak-e látva olyan bolygó és üstökös kísérettel, mint a mi napunk. Maedler szerint bizonyos, hogy az állócsillagok bolygói, bármily na-gyoknak képzeljük is őket, soha szemeink elé nem kerülhetnek; létezésüknek tehát csupán lehetősége marad fenn . . .

Ha ezen különböző színben fénylő kettős csillagok már a távcsőben oly bájos látványt nyújtanak, miként nézhet ki a ter-mészet saját otthonukban? Minő magikus világítás létezhet azon bolygókon, melyek eme sajátos csillagrendszerek széles birodal-mában, igen valószínűleg, hűnölnek? Ha már a mi egyetlen napunk a természet oly csodálatos színjátékát idézi előnkbe, meny-nyivel bájosabb látványt varázsol elő két nap, melyeknek mindegyike más-más szín-ben tündöklő?

Most egy vörös nap emelkedik fel a láthatáron, s ég és föld bíborszínben uszik. Néhány óra múlva egy kék vagy zöld nap lép előtérbe, s azonnal megváltozik az egész természet arca. A vörös nap uralma alatt rózsafény ömlik végig minden tárgyon, ha pedig ez leáldozott és a kék vagy zöld nap emelkedik fel, akkor azur- vagy smaragd-színű mezben pompázik a sivatag, a tenger, a hegyek ormai és minden. Ha végre mind

a két nap egyszerre áll a láthatár fölött, minden tárgy rögtön levetkőzi előbbi diszes öltönyét, s egyszerű hamuszürke színben lát-szik gyászolni. Szóval az ottani lakók opti-kája egészen más minőségű, s talán időszá-mításuk is különbözik a miénktől, a mennyi-ben csupán vörös és zöld idők, vagy sárga és kék napok szerint tájékozzák magukat. A festőknek azonban alig lehet inyére ama különféle színű világítás, kik közül az egyik rész talán olyan képeket fest, a melyek kizáró-lag a vörös vagy kék nap világítása alatt állíthatók ki, míg a másik a zöld vagy sárga nap feljövételére kémlelődik. A költők ellen-ben bizonyára hivatásuk valódi elemeiben élnek, s fellengző phantáziájuk áldásának örövendenek. De nem akarunk elébe vágni a nyájias olvasó képzelődésének, sőt inkább a megkezdett kép befejezését reá bizzuk, mit annál könyebben végezhet, mert nem tarthat attól, hogy igen élénk színekkel fest, főleg ha tekintetbe vesszük, hogy olyan rendszerekben sincs hiány, a melyekhez há-rom, négy, sőt több — különböző színben pompázó — nap tartozik, a hol tehát eléggé tarka állapotok léteznek.

Radányi József.

den csendesen folyt le. A pártok erősen dolgoztak s a győzelem mindkét részről „bizonyos” volt, s egyszer aztán az elhatározó pillanatban egyik párt ellenfél nélkül látja magát. A kapacitálásnak, az alkotmányos szidalmaknak vége van, a harczterén maradt párt lehangelve, hogy ellenfél nélkül maradt, kedvetlenül kiáltja ki a képviselőt. Ilyen volt a választás megyénk mindkét körületében Bereczkben és Ilyefalván. Bereczkben Lyka Döme ellenzéki, s Ilyefalván Tanárky Gedeon kormánypárti lett egyhangulag megválasztva. Tapasztalásból tudjuk, hogy a székely ember zajjal és szenvedéllyel szereti alkotmányos jogait gyakorolni, s jól sem esik lelkének, ha a választás napján politikai érzelmeinek kifejezést nem adhat, s ilyen alkalommal pedig, midőn az ellenjeltől visszalép, s csak egy vélemény uralkodik, erre vajmi kevés alkalom van. Ilyenkor a székely választó akár győzött, akár veszített, így szokott felszajhantani: Bizony rossz választás volt! (x).

— **Meghívó.** A magyar szent korona országai vörös kereszt-egyletének Kézdi-Vásárhely városi és vidéki választmánya 1884. november 25-én a kézdivásárhelyi tanácsház nagytermében tánczvigalommal egybekötött műestélyt rendez. Háziaszonnyok: Drágos Elekné és Szabó Mózesné. Műsorozat: 1. A pünköshti királynő megkoronázása, élőkép. 2. Népdalokat énekel zenekísérettel Borcsa Miklós ur. 3. A „Tavaszi”, élőkép. 4. Vörösmarty „Szép Ilonka” című verse élőképekkel. 5. Felolvasás Erdélyi Károly ur által. 6. Kossuth imája, élőkép. Az egyes képek különböző színű görögtűzfénnyel lesznek megvilágítva. A képekben működnek: Bocskor Anna, Csizsár Emilia (Szép Ilonka), Drágos Elekné, Dobay Lajosné, Fejér Nina, Fejér Kata, Fejér Mari, Kovács Károlyné, Kelemen Ilona, Kőnczei kisasszonyok (K-Szentlélekéről), Kovács Mari (a tavasz tündére), Málnási Albina, Nagy Ida, Székely Ivánné, Szabó Mariska (Esztelnek), Szöcs Vilma (Pünköshti királyné), Szöcs Etelka, ifj. Tóth Istvánné, Thomá Polixena, Török Mari, Vertán Mari, Katinka, Gabriella, Vajna Ilon (Martonfalva), Vajna Mari; urak, gyermekek és katonák. Belépti díj személyenként 80 kr. Kezdeté fél 8 órákor. A műsor után tánczvigalom.

— **Hangverseny.** Szabó Béla és István aeol-hegedű és czitera-művészek az ország nagyobb városában tett körutjuk alkalmával Kézdi-Vásárhely városát is meglátogatták és itt a tanácsház nagytermében vasárnap délután hangversenyt rendeznek. Az aeol-hegedű legy egészen új hangszer öt aczéllal és olyanforma alakkal, mint egy újabb készítményű gitár, s a vonó alatt igen tiszta és kellemes hangot ad. A Szabó testvérek, a mint személyesen meggyőződünk, mindkét hangszer művésziesszen kezelik, s a két különös hangszer egy oly sajátos bájos harmoniát képez, mely elragadja, elbűvöli az embert. A ki a szép, szívhez szóló zene iránt lelkesül, ne mulassza el a hangversenyt meghallgatni. Mi a legmelegebben ajánljuk a zeneszerető közönség figyelmébe. Még csak annyit kívánunk megjegyezni, hogy a hangverseny a hideg, sáros idő s a közönség kényelme iránti tekintetből rendeztetik délután és nem este. — A hangverseny műsora a következő: 1. „Romance” (Leonard H.) 2. „Egy éj Calcuttában”, hangverseny-mű, F-dur, op. 24. (Szabó Béla.) 3. „Repülj fecsém, ablakára”, új kidolgozásban. (Szabó Béla.) 4. „My Queen”, grand valse. (Coote H.) 5. „Paraphrase”, átirat. (Umlauf K.) 6. „Fájdalom-felejtés” című ábrándhoz. (Szabó Béla.) 7. a) „Ballade” (Vieuxtemps H.); b) „Polka brillante” (Wieniowski H.) 8. „Allerliebste”, (Milyen kedves!) polka gracieuse, op. 31. (Szabó Béla.) 9. „Aeol-violon-Concert” avec finale favori, op. 30. (Szabó Béla.) És kedvelt magyar népdalok művésziesszen előadva. — Belépti díj: kőrszék 70 kr, zártszék 50 kr, állóhely 30 kr. Jegyek előre válthatók vasárnap délig a helyi nyomdában, azután a pénztárnál.

— **Hymen.** György Jakab Márton csikszeredei nyomdász folyó hó 4-én vezette oltárhoz Dávid István városi tanácsos ked-

ves és szép leányát, Julcsát. Áldást kívánunk e szép frigyre!

— **A csikkarczfalvi „Olvasókör”** saját könyvtára javára folyó 1884. november hó 22-én Csik-Karczfalván az iskolaház nagytermében zártkörű tánczestélyt rendez. Belépti díj: személyenként 80 kr.

— **Halálozás.** Csikszentdomokosi Kedves József nyugalm. m. kir. honvédhuszár-százados folyó hó 10-én megszűnt élni. Tarsadalmunk egy tevékeny, munkás tagját veszítette el benne. Nyugodjék békében! — A családi gyászjelentés így szól:

„Özvegy Kedves Józsefné szül. Bara Éva és nevelt gyermeke: Sámuel József, az elhunyt fivére Kedves János, egy számos közeli és távoli rokonai nevében mélyen megszorodott szívvel jelentik, miszerint a forrón szeretett férj, apa, jó testvér és rokon: Csikszentdomokosi Kedves József m. kir. honvédhuszár-százados, élete 52-ik évében tüdőszélhűdés következtében a halálólk szentségeinek ájtatos felvétele után folyó 1884. évi november hó 10-én délután 5 órákor jobb lévi része szenderült. A megboldogultnak földi részei folyó évi november hó 13-án délelőtt 10 órákor fogtak a helybeli róm. kath. köztemetőbe örök nyugalomra elhelyeztetni, lelkiért pedig az engesztelő szt. mise-áldozat ugyanaz nap délelőtt 11 órákor fog az Egke Urának bemutatni, mely alkalomra a résztvevők szomorúan meghívottak. Hosszu álma felett üdvözülés hajnala felvirrad! Csik-Szentdomokoson, 1884. november 12-én.”

— **Meghívó.** Az 1885. évi budapesti országos kiállítás megyei háziipar-bizottsága a kiállítás céljaira folyó november hó 17-én Csik-Szeredában „Csillag vendéglő” helyiségeiben közvacsorával egybekapcsolt háziass tánczestélyt rendez. Csik-Szereda, 1884. november 9. A rendezőség nevében: özv. Lázár Dénesné elnök. T. Nagy Imre társelnök. Tudnivalók: Ételek és italokról (közadakozás után) a rendező bizottság gondoskodott. Az estély kezdődik este 7 órákor. 8 órától 10-ig zene mellett közvacsora, vacsora után reggelig táncz. Belépődíj személyenként 20 kr. Felülfizetések közszóntel fogadtatnak s hirdapokban nyugtáztatnak. Kérjük a hölgyeket, hogy egyszerű, házi ruhában jelenjenek meg!

— **A románai királyi** pár kedden délután 1 óra 44 perczkor érkezett Bécsből az osztrák-magyar államvasut gyorsvonatán Budapestre. A fogadtatás, melyben Ferencz József király személyesen résztvett, rendkívül fényes volt. A pályaház festői látványt nyújtott. A pár száz főnyi kíváncsi közönséget, mely belépti jegyekkel jutott a peronra, a nagyszámu polgári biztosok és rendőrök csak alig voltak képesek leszorítani a vágányokról. Háromnegyed kettőre megkondult a gyorsvonat érkezését jelző harang. A közönség kíváncsian tolongott előre. Mikor a vonat megállt s a fejedelmi vendégek kiszálltak, ő felsége pár lépést tett előre, kezét csókolva Erzsébet románai királynénak, ki első léptét ki a szalonkocsiból. Erzsébet királyné (a Carmen Sylva álnév alá rejtőző kiváló ízlésű írónő) igen megnyerő külsejű jelenség, szép és szellemes vonásokkal. Románia királya igen rokonszenves, férfias alak, fekete hosszú körszakállal; Ferencz József királlyal fél fejfel alacsonyabb. A különös üdvözlések után ő felsége bemutatatta Károly királynak Tisza Kálmán miniszterelnököt, kivel barátságosan kezét fogott, ugyszintén a többi méltóságokat, kiknek üdvözlését Románia királya egyenkint katonásan viszonzta. Rövid szemle után a királyi fönsegek az udvari pavillonon keresztül haladva, az udvari kocsikba szállottak. A várpalotába robozó udvari fogatokat az utcákon egybegyűlt nagy néptömeg hangos éljenzéssel üdvözölte. A románai királyi pár megérkezve a várpalotába, a vendéglakosztályban elfoglalta a számára kijelölt termeket. Délután a románai királyi pár, ő felsége a király, Mária Valéria főhercegnő a várpalota téli kertjéből tekintették át a főváros látképét, a mely alkalommal különösen a királyné volt kifogyhatatlan a kérdezősködésekben, a melyekre Mária Valéria főhercegnő nagy tájékozottsággal mutatta meg a főváros nevezetesebb épületeit. Délután öt órákor a románai királyi pár tiszteletére a várpalotában udvari ebéd volt 29 terítéssel. Ebéd után ő felsége a király vendégeivel az

operaházba hajtott. Bánk bán előadása épen alkalmas volt arra, hogy a magas vendégek a magyar dalmúrl, a magyar nemzeti viseletről és a nemzeti sajtáságokról egyszerre nyerjenek képet. A románai királyi hosszabb ideig merült el az operaház külsőségeinek szemlélésébe, ő felsége látésővével előbb a páholsorokon, majd a földszinten futott végig s a harmadik emeletre is jutott a királyi szemléből. A román királyné és ő felsége között hamar élénk társalgás szövődött. A románai királynét láthatólag érdekelte a dalmú, invisible keretű szemüvegét egy pillanatra sem vette le. Pont tíz órákor hagyták el a páholyt a királyi fönsegek s bucsut véve Mária Valéria főhercegnőtől és Amália bajor hercegnőtől, ő felsége kíséretében lehadtak a lépcsőkön s a készen álló udvari kocsiba szálltak, melyen az osztrák-magyar államvasutak pályaházába hajtottak, hol a vonat várt rájuk. Tíz óra tíz perczkor kiléptek a peronra s szívélyes bucsut vettek ő felségétől. Midőn a vonat kirobogott a pályaudvarból, a nagyszámu közönség lelkes éljenzéssel üdvözölte a távozó királyi párt.

— **A levegő meghódítása.** A kormányozható hadi léghajó legújabb kísérletéről e büszke czim alatt ad hirt a párisi „Figaro”, mely pedig (szokása ellenére) nagyon tartózkodó volt az új találmánnyal szemben. „A meudoni katonai léghajó-telep bátor léghajósai Renard és Krebs kapitányok új kísérletét siker koronázta. Délben egy negyed egy órákor a kormányozható léggömb lassan föl-emelkedett a chalasi park fölé. Könnyű északnyugoti szellő Billancourt irányába hajtott; elshant a versaillesi viadukt vonalán, s a nézők néhány perczig láthatták, a mint méltóságteljesen lebeg a Szajna fölött. A billancouri hid tájára érve, kormánylapátja segítségével megfordult, a csavar megkezdte forgását és a gép visszaindult azon az uton, melyen jött. Pont egy órákor a léghajó, több rendkívül könnyen tett mozdulat után, leszállt a parkba a szin elé, honnan negyvenöt percz előtt fölrepült. A nézőket meglepte a pontosság, melylyel a léghajó a kormányának engedelmeskedett és mindig megtartotta az egyenes irányt. Három óra felé a léghajósok új kísérletet tettek; a fel- és leszállást illetőleg, a gép háromszáz meter magasba emelkedett, aztán pár percz múlva lebozsátkozott a földre. Az új léghajó szerkezetéről még a következőket mondhatjuk: Renard és Krebs kapitányok a gömb belsejében egy kisebb sűrítő ballont alkalmaztak, a melynek segítségével meg lehet szaporítani a nagy gömbben levő hydrogeniumot, ha arra szükség van. Ha a gáz fagyott, egyszerűen a tartalékgömbből bocsátanak bele hydrogeniumot s a nagy gömb visszanyeri eredeti feszültségét. A csónak elején vízszintes helyzetben két nagy evezőforma lemez van, melyek a leszállás mérséklésére szolgálnak. A csavar átmérője hét méter; egy perczben negyvenhatot fordulhat. A mozgató erő nyolcz ló erejének felel meg és rendkívül könnyű anyagból szerkesztett dynamo-elektrikus gép szolgáltatja. A szükséges elektromosságot egy Renard által föltalált készülék adja, mely igen csekély terjedelmű mellett is hatalmas; szerkezete titok; a kapitány az akadémia elé terjesztett aug. 18-ki jelentésében is hallgatott róla. E sorok írójának volt alkalmá látni a gépet, de a más titkát nem árulhatja el; csak annyit mond, hogy a gép működésénél jobbat ki-működése nagyon rövid ideig tart, miért hosszabb kirándulásokat tenni a léghajóval nem lehet, és hogy költségei fölöttébb tetemesek.”

— **Az egységes déllő és óra.** A Washington okt. 1-én összeült nemzetközi meridián-konferencia, mint említettük, október 22-én fejezte be munkálatait. A tanácskozás eredménye (természetesen egyelőre semmi kötelezettséggel az illető kormányokra) a következő határozatokból áll: 1. A gyűlés kíváncsatosnak tartja, hogy a most használatos sokféle helyett egy kiinduló déllő állapittassék meg. 2. A gyűlés a képviselt kormányoknak a hosszúsági fokok számításáról való kiinduló pontul a greenwichi csillagvizsgáló-torony meridián-készülékének közepén áthaladó déllőt ajánlja el-

fogadásra. 3. E kiinduló ponttól a hosszúságok két irányban 180 fokig számítandók, és pedig a keleti hosszúságok plus jellel, a nyugatiak minus szal. 4. A gyűlés világnap elfogadását is ajánlj. minden olyan czélokra, melyeknek ez megfelel, a nélkül azonban, hogy a helyi vagy más egységes idő használata, a hol szükséges, ki volna zárva. 5. A világnap az egész földkerekségre nézve akkor kezdődik, mikor a kiinduló déllőn beáll az éjféli és megtartván a déllő helyének polgári dátumát, 0—24 órával számittatnék. 6. A gyűlekezet reméli, hogy a csillagászati és tengerészeti nap kezdete mielőbb mindenütt egy éjfélkezdetre tétessék. 7. Reméli azt is, hogy folytatni fogják a technikai tanulmányokat a tizedes rendszernek a szög és az idő beosztására vonatkozólag, hogy e kétségtelenül előnyös rendszer behozatala mentől előbb bekövetkezhessék.

— **A magyar szépségek albumának hazafias ügyét** a fővárosi és vidéki előkelő társas körök részvéte már végleges sikerre vezette, ugyannyira, hogy a nagyszámu jelentkezett és fölvezt szép hölgy méltán képviseli a magyar szép typust. De miután az album egyik főintencziója az, hogy hazánk legkülönbözőbb vidékeinek szépségei teljes számban legyenek általa bemutatva, szükséges, hogy a hazai ifjuság válllvetve támogassa ezen hazafias ügyet, melynek győzelme dicsőségre fog válni. A szépség-album egy magas rangú támogatója legközelebb elhatározta, hogy hazánk legszebb hölgyét egy nagyértékű díjjal fogja kitüntetni, mely egy nevezetes magyar ötvösmű motívumai után készülő ékszerből fog állani. Ez ismét egy bizonyosága annak, hogy az albumnak magasabb körökben kiváló fontosságot tulajdonítanak. Buzdításul fog a díj kitűzése szolgálni nemcsak a versenyző hölgyközönségnek, hanem az ifjuságnak is, mely igyekezni fog arra, hogy a szépség pálmáját az ő vidékének szépei nyerjék el. Hogy e czélt minél biztosabban elérhessék, szükséges, hogy városuk és vidéke szépeinek czimeit minél teljesebb számban küldjék be Ellinger Illés műtermébe, (Budapest, Erzsébet-tér 7.) ki a meghívókat a czimeknek meg fogja küldeni.*)

— **A kolera Párisban.** A legújabb hírek szerint a párisi kórházakban 372 kolerabeteg fekszik. Kedden 107 ember halt el kolerában. Aggasztó dolog, hogy a kolera most már a kaszárnákban is pusztít. A Chateaudau-kaszárnában több katoná megletegetett s kolerába estek azok is, kik ma a köztársasági elnök palotája előtt örködtek. E katonák a caillodi kaszárnából valók, mely valamennyi közt a legegésztetlenebb. Azaz az eszmével foglalkoznak, hogy ha a járvány nagyobb mérvet ölt, a halottakat úgy fogják elégetni. Ez esetben külön törvényt szavazna meg a képviselőház. A lakosság igen elszántan viseli magát. Az idegenek tömegesen menekülnek.

* Ezzel kapcsolatosan megemlítjük, hogy mi már saját ízlésünk szerint e vidék szépeiből egy névsort állítottunk össze, melynek elküldését meg eddig — a lajstrom teljesebbé tétele végett — nem eszközöltük. Újabb felhívjuk az ifjuságot, hogy felkarolva a szép ügyet, a vidéki szépségek neveit hozzánk juttatni sziveskedjenek, hogy így a kiegészített névsort mihamarabb rendeltetési helyére juttathassuk. Ajánlatokat bárkitől és névtelenül is szivesen fogadunk. A szerk.

Felelős szerkesztők:
Ifj. Dobay János. Mórícz Gyula.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

Sz. 9283—1884.

Pályázati hirdetmény.

A futásfalvi körjegyzőség helyettesítés útján folyó hó 24-én d. e. 8 órákor Futásfalva községánál betöltendő lévén, felhivatnak mindazok, kik ezen állomásra pályázni szándékoznak, kellőleg felszerelt, sajátkezüleg írt folyamodványaitat folyó hó 23-ig ezen szolgabírói hivatalhoz benyújtani.

Ezen állomással 400 forint évi fizetés jár.

Kézdi-járási szolgabírótól.

K-Vásárhely, 1884. november 10.

Szolgabíró helyett:

Demény Ferencz,
szolgabíró-segéd.

2—3

213. szám.

Árverési hirdetmény.

Alólírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. törv.-cikk 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a kézdíva-

sárhelyi tekintetes kir. járásbíróság 2777. számú végzése által s. sz. györgyi Benke András végrehajtató javára dálnoki Veress Károly, Miklós Antal és társai ellen 240 frt tökekövetelés és törvényes járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 895 frtra becsült lovak, há-mok, szekerek, juhok, sertések és 10 öl tűzifából álló ingóságok nyilvános árve-rés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 2050—1884. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a hely-színén, vagyis Dálnokban a község házá-nál leendő eszközölésére 1884-ik év novem-

ber hó 28-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingósá-gok ezen árverésen készpénzért az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-a értelmében a

legtöbbet ígérőnek bescsaron alól is el-adatni fognak.

Kelt Kézdi-Vásárhelyt, 1884-ik évi november hó 13-ik napján.

Nagy Dániel,
kir. bírós. végrehajtó.

Wass és Biemer Székely-Udvarhelyt.

AJÁNLJÁK

38—52

a téli időnyre

részletfizetésre

legujabb szecskavágóikat

1/4"-tól 3" hosszú szecska vágására,

bármely nagyságra állítható

répavágók, lánczboronák

és mindenféle gazdasági gépeiket,

továbbá

tűzfecskendők, harangok

és

tűzoltói szerevényekben

DÚS VÁLASZTÉKU RAKTÁRUKAT.

Költségvetések és árlapok

kivánatra bérmentve és ingyen.

Nagy raktár vas-szegek és vasalásokból.

Gépeink bármelyiket kipróbálva adjuk át.

A szekeresszáműnyai öntvények töröttára.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek.

SÉTA-, MENYASSZONYI és HÁZI-RUHÁK
(TOILETTEK)

a legujabb divat szerint,

gyorsan és mérsékelt áron készülnek 33—50

Kovásznai és Keresztesy

NŐI DIVAT-TERMÜKBEN. — BRASSÓ (tőtér).

Ugyanott nagy készletben lévő kész esőköpenyek, kabátok és télfelsők, ré-szint megrendelhetők, mivel köpeny- és kabát-posztók (sima és ottomán), Peluchók, Chenillia, Toll- és Skongs-diszek nagy készletben vannak; ugy-szintén Selyem. Satin-merveillesők és faillek, Selyem és Pamut, Bársony sima és brocat ruhakelmék, Beige (Changeant) francia Chachemirok, női posztók és flanellek fekete és minden színben, továbbá karmantyuk (muff), posztó-kalapok és minden diszitó és pipere-czikkek

kivételes olcsó áron kaphatók.

Minták kivánatra bérmentve küldetnek.

Az első, valódi nyákeloldó Hoff János-féle maláta-mellczukorkák kék papirba vannak csomagolva.

A Hoff János-féle maláta-készítmények 400 kórházházban és gyógy-
intézetben vannak használatban, melyektől gyógy-tudósítások csaknem
naponként hoztatnak nyilvánosságra; az udvari szállítói okmányok Európa
legtöbb uralkodójától; 27,000 áru-raktár a világ minden részében; egy
millió köszönő-irat minden rendű és rangú egyénektől fényes bizonyíté-
kok azok célzszerűsége és gyógyhatásáról.

Hoff János-féle maláta-kivonat
egészségi sör.
Egy üveg ára 60 kr.

2—4

Hoff János-féle koncentrált
maláta-kivonat.
1 üveg ára 1 frt 12 kr.
Kis üveggel 70 kr.

Napi gyógy-tudósítások

mell- és tüdőbajokról, hurutos bántalmakról,
emésztési és ideggyengeségről, elsoványodásról, vérszegénysé- és elgyengülésről,
melyek reményt nyújtanak minden betegnek a gyors felgyógyulásra ezen nagy
elterjedésnek örvendő készítmények használatát által.

A valódi Hoff János-féle mellczukor-
kák ára kék papirban csomagon-
ként 60, 30, 15 és 10 kr.

Hoff János-féle maláta egészségi
csokoládé ára:
1/2 kilo: I. 2 frt 40 kr., II. 1 frt 60 kr.
1/4 kilo: I. 1 frt 30 kr., II. 90 kr.

Hoff János urnak,

a maláta-készítmények feltalálójá és készítőjének, számos európai uralkodó udvari
szállítójának Bécsben (Graben, Brännerstrasse, 8.)

Maros-Vásárhelyt, 1877. nov. 26.

Miután önnek igen hasznos és sikerült maláta készítményeit már magam is a
legjobb eredményt használtam s most azt egy más szenvedőnek is ajánlottam:
kérek abból még minélhamarabb küldeni (következik a megrendelés).

Tisztelettel

Reiner Schwartz, cs. kir. szászados a 62. ezrednél.

Szamos-Ujvár, 1878. február 23.

Kérek postai utánvét mellett 2 1/2 kilót a Hoff-féle jeles maláta egészségi
csokoládéból (I.) makacs gyomorhaj ellen.

Tisztelettel

Wass Berta grófnő.

Ozdvár, Maros-Ludas mellett, 1883. okt. 17.

Kérem számomra az ön jónak bizonyult koncentrált maláta-kivonatából 3
üveggel s maláta-czukorkáiból 2 csomagot postai utánvétel mellett küldeni.

Haugwitz báróné, Ozdvara, Maros-Ludas mellett.

Orvosi gyógy-tudósítás.

Dr. Stütz J. ur, cs. kir. udvari orvos a schönbrunni kastélynál, azt mondja:
„Ezen jóízű Hoff János-féle maláta-kivonat egészségi sör hatása — alkatrészeinél
fogva — az emberi test egészségére csakis jótékony lehet. Betegeknek és lábba-
dozóknak különösen ajánlom.”

Alapították 1847-ben Bécsben, és Budapesten 1861-ben.
60 magas kitüntetés.

„Szerencsi-féle család kávé“

a kedvencz italunk felülmulhatlan pótolmánya, rövid idő alatt számos ba-
rátnót és barátot szerzett. Ezen eredmény különben is természetes, a meny-
nyiben a kávé nemcsak olcsóbb, hanem zamatosabb, táplálékonyabb és
egészségesebb is lesz, ha három kanál valódi szemes kávéhoz egy kanálnyi

„Szerencsi-féle család kávé“

vétetik.

Igen tisztelt asszonyság!

Szíveskedjék fenti állítás alaposságáról meggyőződést szerezni és a

„Szerencsi-féle család kávé“-val

kisérletet tenni.

Néhányszori használatba vétele után azon meggyőződésre fog jutni,
hogy a legjobb kávépótlék a

„Szerencsi-féle család kávé“

mely a legtöbb fűszerüzletekben és pedig faládácskákban 10, 15, 20 kr-ja-
val, csomagokban 3, 4, 5 kr-jaival kapható.

2—15